

Nr 183.

Av fru **Ronnebäck m. fl.**, om anslag till bidrag till institutet för praktisk psykologi och yrkesvalsfrågor.

Den officiella yrkesvägledningsverksamheten i vårt land är endast några år gammal och torde kunna räknas från den tidpunkt (nyåret 1941), då statens arbetsmarknadskommission tillsatte en särskild konsulent för denna verksamhet. Sedan dess har under arbetsmarknadskommissionens ledning och med anknytning till arbetsförmedlingarnas ungdomsavdelningar en riksomfattande organisation börjat växa fram, syftande till att ge de unga en ytterst välbehövlig vägledning vid deras val av yrke.

Härmed ha statsmakterna tagit ett synnerligen värdefullt initiativ, varigenom på detta område påbörjats en utveckling, som säkerligen kommer att visa sig vara av stor samhällsekonomisk betydelse, samtidigt som möjligheter skapats att ge den enskilde individen en nödvändig hjälp i hans strävan att komma på rätt plats i livet.

De vidtagna åtgärderna måste alltså hälsas med största tillfredsställelse. Verksamheten torde dock hittills i övervägande grad mera haft karaktär av *yrkesorientering* med upplysning och rådgivning för skolungdomen om olika yrken, utbildningsvägar, skolformer och ämneskombinationer m. m. För att yrkesvägledningen skall fylla sin uppgift att hjälpa den unge yrkesväljaren fram till det yrkesområde, som bäst svarar mot hans eller hennes anlag och förutsättningar i övrigt, torde det vara nödvändigt att även begagna sig av den psykologiska vetenskapens hjälpmedel på detta område. De hittills vidtagna åtgärderna böra alltså kompletteras med *psykologiska anlagsprov* för att utträna ungdomarnas fallenhet och begåvning för olika arbetsarter.

De problem — icke minst rörande arbetsmarknaden och yrkesrekryteringen — som äro en följd av de ojämna åldersskikten i vårt land, komma så småningom att göra sig alltmera märkbara och besvärliga. Det är de minsta årskullarna, som nu börja komma upp i de arbetsföra åldrarna. Det är då så mycket mer nödvändigt, att allt som är möjligt verkligen göres för att ta vara på begåvningarna. Att människor placeras i ett arbete, som de kunna utföra på ett tillfredsställande sätt, är visserligen gott och väl men kan ej anses vara liktydigt med ett riktigt träffat yrkesval. Vad det gäller är, att så många människor som möjligt få tillfälle göra sin arbetsinsats på det område, för vilket de ha de *största* förutsättningarna. *Varje man på rätt plats* måste vara riktlinjen för samhällets yrkesvägledning.

Vid 1943 års riksdag beslöts i anledning av motion framförd i båda kamrarna att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning »rörande åtgärders vidtagande för en effektiviserad yrkesvägledning i enlighet med i motionen framförda synpunkter». I motionen hade särskilt understrukits

nödvändigheten av att komplettera yrkesvägledningen med psykologiska anlagsprov. Det är ej känt, huruvida denna riksdagsskrivelse givit anledning till att utredning påbörjats.

Vad som på detta område skall göras, bör emellertid ske snart. I vårt land stå vi för närvarande ej rustade att taga upp anlagsundersökningar i stort. Det torde dröja åtskilliga år, innan ett tillräckligt stort antal praktiska psykologer utbildats för dessa uppgifter. Det synes därför vara angeläget, att den av riksdagen begärda utredningen snarast möjligt kommer till stånd.

Genom privat initiativ startades för några år sedan i Stockholm Institutet för praktisk psykologi och yrkesvalsfrågor. Detta institut är vårt lands första och hittills enda institution, som utnyttjat psykologiska prov direkt i yrkesvalets tjänst och för allmänhetens räkning. Institutet utför anlagsundersökningar av klienter från hela landet, och enligt erhållna uppgifter visa förfrågningarna från landsorten tendens att öka.

Institutet har utfört en banbrytande verksamhet i vårt land inte blott då det gäller de psykologiska proven utan även för yrkesvägledningen överhuvud taget. Det har under de år det arbetat samlat en rik fond av erfarenheter, vilka torde representera ett stort värde för fortsatta forskningar på detta område.

Institutet har emellertid under hela tiden arbetat under stora ekonomiska svårigheter och tidvis kunnat hållas i gång endast tack vare ledningens och lärarkrafternas personliga uppoffringar. Först under år 1943 har institutet erhållit ett blygsamt ehuru välkommet anslag från Stockholms stad.

Det måste anses vara av stort intresse även ur rikssynpunkt, att institutet icke på grund av bristande medel tvingas nedlägga sin verksamhet. Intill dess tiderna bli sådana, att frågan om en effektiviserad yrkesvägledning — innefattande bland annat även psykologiska anlagsprov — kan upp- tagas till lösning i hela sin omfattning, bör det vara statsmakterna angeläget att stödja den verksamhet, som på detta område bedrivs av ifråga- varande institution.

I anslutning till vad här ovan anförts få vi härmed hemställa,

att riksdagen måtte besluta bevilja Institutet för praktisk psykologi och yrkesvalsfrågor ett statligt bidrag med 5 000 kronor för budgetåret 1944/45.

Stockholm den 19 januari 1944.

Anna Ronneböck.

Gunnar Sundqvist.

Hildur Nygren.

Kerstin Hesselgren.

Thorvald Ekdahl.

Ruth Gustafson.

Nils A. Larsson
i Östersund.

Rolf Edberg.